

Sayı: 32657917-610-97557
Konu: Soru Önergesi(7/39814)

30/06/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Batman Milletvekili Sayın Ayla AKAT ATA tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/39814 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

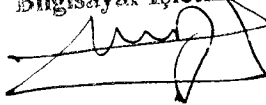
Doç. Dr. Ayşenur İSLAM
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı

Güvenli Elektronik İmza:
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

01.07/2014

Mürsel YILMAZ
Bilgisayar İşletmeni

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

İlgili soru önergesinde;

“Çocuklara karşı cinsel istismar ve sömürü, yaygın bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Cinsel istismar ve sömürü çoğunlukla çocuğun tanıdığı, hatta akrabası olan kişiler tarafında gerçekleştirilmektedir. Dünya çapında yapılan araştırmalar ve Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı tarafından gerçekleştirilen görüşmeler sonucu, dünya ölçeğinde her dört çocuktan birinin aile içi cinsel istismara maruz kaldığı belirlenmiştir. Eskiden yalnızca kan bağı olan yetişkinlerin çocuğa cinsel istismarını tanımlamak için kullanılan eñsest ilişki kavramı artık çocuğa bakım veren tüm yetişkinleri kapsar hale gelmiştir. Çocuklara karşı daha güçlü bir konumda bulunan yetişkinlerin çocuğun kendisine duyduğu yakınlık ve güveni kötüye kullanarak çocuğa cinsel zorlamada bulunduğu vakaların ortaya çıktığı da bilinmektedir. Aile içinde yaşanan taciz ve tecavüz vakaları çoğunlukla çocuğun utanarak durumu açıklayamaması ya da ailedeki bireylerin geleneksel aile değerlerine zarar vermemek uğruna sessiz kalması sonucu çocuklar için daha fazla olumsuz sonuç doğurmaktadır. Aile içinde çocuğa karşı cinsel istismar ve sömürü de Türkiye’de de çok yaygın olduğu halde, gerek resmi ideolojinin “kutsal aile” söyleminden gerekse de çocukların söz sahibi bireyler olarak görülmemesinden ötürü bu sorunun çözümü içinde ciddi bir mücadele yürütülmemektedir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Aile içinde bir taciz veya tecavüz vakası tespit edildiğinde bununla ilgili nasıl bir süreç işlemektedir? Olayın adli makamlara intikal etmesinin yanında Bakanlığınızın sürece nasıl bir dahli olmaktadır?

CEVAP 1-Vaka ile ilgili Bakanlığımıza bilgi ulaştığı anda çocuklar korunma altına alınmakta, savcılığa suç duyurusunda bulunulmakta ve davaya müdahil olunmaktadır.

SORU 2: Bakanlığınızın çocuklara yönelik cinsel istismar ve sömürüyü önlemek amacıyla yürütmekte olduğu kapsamlı bir çalışma var mıdır?

CEVAP 2: Çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması ve koordinasyonunun sağlanması için 2013 – 2017 yıllarını kapsayan “Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi” hazırlanmış ve YPK tarafından onaylanarak 14.12.2013 tarihli Resmi Gazete ’de yayımlanmıştır. Bu Strateji Belgesi, bütün çocukların refahını sağlamayı, yaşam kalitesini yükseltmeyi ve yaşama, gelişme, korunma, katılım gibi temel haklarını en üst düzeyde yaşayabilmelerini sağlamayı hedeflemektedir. Söz konusu eylem planının uygulamasının izlenmesi Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından gerçekleştirilecektir.

Bakanlığımız tarafından ilgili tüm sektörlerin katılımıyla hazırlanmış olan, Ulusal Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planında çocukların cinsel istismarının önlenmesine ve mağdur çocuk ve ailesinin korunmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınmasına ilişkin somut stratejik amaç, hedef ve eylemler düzenlenmiştir.

Bakanlığımız tarafından, 2014-2018 yıllarını kapsayacak olan Çocuğa Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı hazırlıkları ise son aşamadır. Adı geçen Eylem Planı ile hedeflenen, çocukların şiddetten korunması kapsamında ülke genelinde tüm kamu kurum/kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği halinde çocukların şiddetten korunması için, her alanda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, her kurumun üzerine düşen sorumluluğun netleştirilmesi ve işbirliği içerisinde faaliyetlerin yürütülmesidir.

SORU 3: Aile içinde yaşanan cinsel istismar ve sömürünün ortaya çıkmasının oldukça zor olduğu düşünüldüğünde, Bakanlığınız bu konuda hangi özel önlemleri almaktadır?

CEVAP 3: Aile içi istismar çocuklar ve aile üzerinde çok yönlü olumsuz etkiler yaratan bir durumdur. İstismar ve ihmalin çoğunlukla gizli kalabildiği bilinmekte olup, erken tespit edilmesi ve erken müdahale oldukça önemlidir. Bakanlığımız hizmet politikası belirlenirken ilk çalışma ayağı risklerin tespit edilmesidir. Bu kapsamda, İl Müdürlüklerimiz çalışmalarını yürütürken dezavantajlı, riskli bölgeler baz alınarak, ihtiyaç sahiplerinin müracaatlarının değerlendirilmesinin yanı sıra ailelere koruyucu ve önleyici müdahalelerde bulunularak, sorunlar kronikleşmeden aileye yerinde hizmet sunmak amacıyla sosyal alan taraması yapılmakta, risk haritası çıkarılarak, müracaatçıya uygulanacak iş ve işlemler belirlenmektedir.

Bakanlığımız çalışmaları kapsamında, cinsel istismara uğrayan çocukların yaşadıkları travmatik deneyimi en az zararla atlatmalarına yönelik olarak çocuklarla ve aile ile mesleki çalışmalar yürütülmektedir. İstismar mağduru çocukların gerekli psikolojik ve sosyal destek hizmetlerinden yararlanması sağlanmaktadır. Aile ve çevrenin çocuğa yaklaşımı da değerlendirilerek sürecin çocuğun yüksek yararı çerçevesinde yönetilebilmesi ve çocuğa doğru destekleme yöntemlerinin uygulanabilmesi için aileye de danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Çocuk, aile, okul ve yakın çevre ile çalışmalar yürütülerek çocukların ihtiyaçları tespit edilmekte, bu ihtiyaçlarına yönelik bir müdahale programı oluşturulmaktadır. Çocukların ihtiyaçlarına göre 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu çerçevesinde düzenlenmiş olan tedbir kararları ile de çocukların durumu, ilgili kurumlarla koordinasyon halinde izlenmektedir.

SORU 4: Çocukların cinsel sömürü ve istismara maruz kalmaması için, çocukların irade sahibi bireyler olarak tanımlayarak güçlenmelerini sağlamaları adına Bakanlığınız tarafından yürütülen projeler ve eğitim faaliyetleri mevcut mudur?

CEVAP 4: Çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi, çocukla iletişim, çocukların istismar ve ihmalden korunmasına ilişkin olarak gerek yetişkin gerekse çocukların bilinçlendirilmeleri ve çocuk hakları kavramını hayata geçirebilmeleri amacıyla her ilde faaliyet göstermekte olan Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerimiz ve bünyesindeki kuruluşlarımız ile çeşitli eğitim seminerleri, programlar ve bilgilendirici broşürler aracılığıyla toplumun tüm katmanlarına ulaşılmaktadır.

Bunun yanı sıra ülke genelinde 81 ilde kurulan ve 2000 yılından bu yana faaliyetlerini sürdüren İl Çocuk Hakları Komiteleri bünyesinde “Çocuk Hakları Eğitici Eğitimleri” verilmektedir. İhmal ve istismar konusunda çocukların bilinçlenmesi, toplumsal haklarının ve

kendilerini savunma yollarının farkına varmaları açısından oluşturulmuş “Çocuk Hakları Eğitim Programları” akrandan akrana tekniği uygulanarak, tüm “Çocuk Hakları İl Komiteleri” bazında uygulanmaktadır. Bu yolla çocukların toplumsal ve aile içi sorunlar ile çözüm yolları hakkında bilinçlenmelerinin sağlanması amaçlanmakta, olası risk faktörünün azaltılması yönünde koruyucu-önleyici bir hizmet verilmektedir. ¹

SORU 5: Bakanlığınız bünyesinde, cinsel istismara uğrayan çocukların yaşadıkları travmaları atlatmalarını sağlayarak fiziksel ve psikolojik sağlıklarını geri kazanmaları için yürütülen bir çalışma var mıdır? Bakanlığınız bünyesinde özel olarak bu konuyla ilgilenen birimler ve uzmanlar bulunmakta mıdır?

CEVAP 5: Cinsel istismara uğrayan çocukların yaşadıkları travmaları atlatmalarını sağlayarak fiziksel ve psikolojik sağlıklarını geri kazanmaları için Bakanlığımıza bağlı Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri kurulmuştur. Merkezlerde; cinsel istismara uğraması nedeniyle sosyal rehabilitasyona ihtiyaç duyduğu tespit edilen çocuklardan haklarında bakım tedbiri veya korunma kararı verilenlerin; temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak amacıyla hizmet verilmektedir. Kuruluşlarımızda çocuklara psiko-sosyal destek vermek üzere sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimci vb. meslek elemanları görev almaktadır. ¹